

Dokument nr. 8:40

(2002-2003)

Privat forslag fra stortingsrepresentantene Inger S. Enger, Odd Roger Enoksen, Ingvild Vaggen Malvik og Inge Ryan

Forslag fra stortingsrepresentantene Inger S. Enger, Odd Roger Enoksen, Ingvild Vaggen Malvik og Inge Ryan om innføring av toprissystem på strøm gjennom differensiert elavgift

Til Stortinget

BAKGRUNN

Forbruket av elektrisk kraft har økt jevnt de senere årene, og forbruket har økt med om lag 40 pst. i perioden 1983 til 2001. Norge har i et normalår underskudd på kraftbalansen med utlandet. Mens vi produserer ca. 118 TWh elektrisk strøm per år, er forbruket ca. 125 TWh per år. Norske husholdninger brukte i 2000 ca. 80 TWh. Om lag 40 pst. av elektrisitetsforbruket i husholdningene brukes til romoppvarming. Det er ønskelig å stimulere husholdningene til å ha annen oppvarming istedenfor eller i tillegg til elektrisitet, slik at elektrisk strøm blir prioritert til de formålene der andre energibærere er mindre egnet. Det bør også stimuleres til å unngå sløsing med elektrisitet.

Oppvarmingen i Norge skiller seg fra de fleste andre land ved at den i stor grad skjer ved hjelp av elektrisitet. Mange husstander er ensidig avhengige av strøm som oppvarmingskilde. Det gjør norske husholdninger spesielt sårbare for prissvingninger i elektrisitetsmarkedet.

Norge har verdens høyeste forbruk av strøm per innbygger. Norge skiller seg fra andre sammenlignbare land ved høy andel av elektrisk oppvarming og liten bruk av vannbåren varme. Derfor er potensialet for strømsparing stort.

I andre halvår 2002 har det vært en kraftig økning i kraftprisene til forbrukere som begrunnes med små vannreserver i kraftmagasinene. For husholdningene kan disse prisøkningene føre til en ekstraavgift på

rundt 1 000 kroner per måned. Husholdninger med dårlig råd får problemer med å klare å betale de høye strømregningene, selv om elektrisiteten bare brukes til nødvendige formål, mens husholdninger med god råd ikke blir så sterkt påvirket. Det er urettferdig at husholdninger som bruker lite strøm skal straffes med høye priser fordi svært mange bruker mye elektrisitet.

Mange har pekt på at det nødvendige strømforbruket ikke bør være for dyrt, men at et unødvendig høyt forbruk bør belegges med en høyere pris. Dette tar blant annet Norges Naturvernforbund opp i brev til Regjeringen datert 5. desember 2002. De skriver at et toprissystem på elektrisk strøm vil gi strømbrukerne bedre mulighet til å redusere strømregningen, og det vil redusere det totale strømforbruket. Norges Naturvernforbund foreslår å opprette et utvalg med representanter fra Energibedriftenes Landsforbund, Finansdepartementet, Olje- og energidepartementet, Forbrukerrådet og Norges Naturvernforbund som skal utrede et toprissystem.

Forslagsstillerne mener at disse elementene bør inngå i en vurdering av toprissystemet:

- Ordningen gjennomføres per husholdning
- Forbruksavgiften må innrettes slik at det lønner seg for alle å spare elektrisitet, og slik at den siste kWh en forbruker kjøper er dyrere enn den første
- Det forutsettes at endringen skal være proveny-nøytral
- Avgiften må fastsettes slik at det ikke blir interessant for husholdninger å installere flere strømmålere i samme bolig
- Næringslivet skal ikke være omfattet av ordningen
- Nettselskapene bør trolig overta innkreving av elavgiften for å unngå problemer i forbindelse med at folk skifter kraftleverandør

- Todelt avgift bør beregnes på stipulert strømforbruk, slik at den blir synlig hele året for husholdningene. En slik modell må inneholde incitament for strømsparing ved premiering av lavt forbruk, og økt byrde ved høyere forbruk.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen om å legge fram en modell for differensiert forbruksavgift på elektrisitet

18. desember 2002